

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste Commissie voor Justitie en Veiligheid

datum 18 maart 2025

Betreffende wetsvoorstel:

36.243 Onverenigbaarheid rechterschap met lidmaatschap Eerste en Tweede Kamer en het Europees Parlement

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 18 maart 2025 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21, FVD en PVV.

Tegen: PvdD.

De stemmingen over de amendementen en moties vonden plaats op 18 maart 2025.

Aangenomen amendementen

Artikel I, onderdeel C

10 → **27** (Sneller en Van Nispen) over een wettelijke regeling voor een code zaakstoedeling

De Code zaakstoedeling heeft tot doel te waarborgen dat rechtszaken op basis van objectieve maatstaven aan rechters worden toegedeeld. Volgens het EHRM dient de regeling van zaakstoedeling in een formele wet te worden vastgelegd, dat strookt wat de indiener betreft met de rechterlijke onafhankelijkheid en de scheiding der machten.

Met het amendement wordt wettelijk verankerd dat zaken aan rechters worden toebedeeld op basis van objectieve, transparante en controleerbare criteria. Het gerechtshof krijgt de wettelijke opdracht om te voorzien in een reglement voor deze toedeling van zaken. De bevoegdheid om zaken toe te delen kan door het gerechtshof worden gemandateerd. Dit zorgt enerzijds voor wettelijke verankering van de belangrijke uitgangspunten bij wet in formele zin, en anderzijds voor de nodige ruimte voor nadere invulling door de rechtspraak.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21, FVD en PVV.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 18 maart 2025

blad 2

Artikel I, onderdeel G

Artikel 84

11 → 12 (Sneller en Van Vroonhoven) over een meerderheid van ambtenaren met rechtspraak belast in de Raad voor de Rechtspraak

In de huidige wet op de Rechterlijke Organisatie (Hierna: RO) bestaat de Raad voor de Rechtspraak (hierna: de Raad) uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden.¹ Deze leden worden bij KB op voordracht van de Minister benoemd voor een periode van zes jaar.² Bestaat de Raad uit drie leden of vier leden dan zijn twee leden rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast, indien de Raad bestaat uit vijf personen dan zijn dat er drie.³ Een van de leden wordt bij KB op voordracht van de minister tot voorzitter van de Raad benoemt.⁴ Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.⁵ Hieruit volgt dat bij een Raad bestaande uit vier leden, er geen meerderheid is van rechterlijke ambtenaren belast met rechtspraak. Vanuit het oogpunt van onafhankelijkheid is het wenselijk dat de Raad altijd bestaat uit een meerderheid van rechterlijke ambtenaren met rechtspraak belast. Dat wordt het met voorliggende amendement geregeld.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, BBB, JA21, FVD en PVV.

Diverse artikelen

8 (Helder) over incompatibiliteit van het rechterschap en het lidmaatschap van provinciale staten en de gemeenteraad

Het wetsvoorstel regelt een verbod op het gelijktijdig bekleden van het ambt van rechter en het lidmaatschap van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer of het Europees parlement. In verband met het voorkomen van belangenverstremming, politieke onpartijdigheid binnen de rechtspraak en scheiding van de machten is de indiener van mening dat dit ook zo geregeld moet worden voor de functies Provinciale Statenlid en Gemeenteraadslid. Hiermee borgt de indiener ook een consistente lijn in de wetgeving.

Aangenomen met hoofdelijke stemming. 73 stemmen voor en 72 stemmen tegen.

Artikel II, onderdeel C

7 → 20 (Van Nispen) over financiële belangenverstremming bij partners van rechterlijke ambtenaren

Dit amendement breidt de regeling om financiële belangenverstremming te voorkomen bij rechterlijke ambtenaren uit met de partners van die rechterlijke ambtenaren. Onder het partnerbegrip in de Algemene wet inzake rijksbelastingen waarbij wordt aangesloten vallen de echtgenoot, de geregistreerd partner en de persoon waarmee een notarieel samenlevingscontract is aangegaan.

De indiener is van mening dat het risico op financiële belangenverstremming niet alleen rust op de financiële belangen van de rechterlijke ambtenaren, maar ook op die van fiscale

¹ Art. 84 lid 2 RO.

² Art. 84 lid 3 RO.

³ Art. 84 lid 4 RO.

⁴ Art. 84 lid 5 RO.

⁵ Art. 87 lid 3 RO.

datum 18 maart 2025

blad 3

partners van rechterlijk ambtenaren, zoals gehuwde partners. Een rechter zou bijvoorbeeld niet bij een zaak betrokken mogen zijn waar diens partner financiële belangen bij heeft omdat dit ook ten gunste van de rechter zou kunnen komen. Deze gegevens zouden bekend moeten zijn bij de rechterlijke organisatie. Dit amendement beoogt deze leemte in de wetgeving te adresseren door de belangen van fiscale partners bij die van de rechterlijke ambtenaren te betrekken. Deze informatie is enkel beschikbaar binnen de organisatie zelf. Het is hierbij expliciet niet de bedoeling dat dit openbaar beschikbare informatie moet worden.

Aangenomen. Voor: SP, DENK, Volt, NSC, SGP, VVD, JA21, FVD en PVV.

Verworpen en ingetrokken amendementen

Diverse artikelen

18 → 19 (Eerdmans) over het schrappen van de incompatibiliteitsuitzondering voor rechter-plaatsvervangers

In de huidige Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren is in Artikel 44 geregeld dat rechterlijke ambtenaren niet gelijktijdig het ambt van advocaat of notaris kunnen bekleden. Een van de uitzonderingen hierop zijn de plaatsvervangende rechters. Zij kunnen echter wel een beslissingsbevoegdheid toegekend krijgen als het gaat om de totstandkoming van een uitspraak of de inzet van rechterlijke bevoegdheden. Een advocaat kan als plaatsvervangend rechter een zaak toegewezen krijgen, waarin een kantoorgenoot partijvertegenwoordiger is of waarin een voormalig cliënt partij is.

Vanwege het feit dat de rechter elke schijn van partijdigheid moet vermijden, is de indiener van mening dat dit ook zou moeten gelden voor de plaatsvervangend rechter. Hetgeen dit amendement regelt.

Ingetrokken.

Diverse artikelen

21 (Van Vroonhoven) over rechterlijke ambtenaren met onbezoldigd buitengewoon verlof uitzonderen van de incompatibiliteit

Rechterlijke ambtenaren kunnen niet tevens lid zijn van de Staten-Generaal of het Europees Parlement. In lijn met het advies van de Venetië Commissie van 11 oktober 2023, legt dit amendement vast dat het wettelijke verbod op deze functiecombinatie gewaarborgd is indien rechterlijke ambtenaren voor de volledige duur van het politieke lidmaatschap onbezoldigd buitengewoon verlof nemen. Dat betekent dat de rechterlijke ambtenaar tijdens deze periode niet betaald wordt, géén zittingen doet en niet in de systemen kan.

Ingetrokken.

Diverse artikelen

9 (Vondeling) over incompatibiliteit van het rechterschap en het lidmaatschap van provinciale staten, de gemeenteraad en de waterschappen

In het wetsvoorstel wordt een verbod geregeld op het gelijktijdig uitoefenen van het ambt van rechter en het lidmaatschap van de Eerste Kamer, Tweede Kamer of het Europees parlement om de onafhankelijkheid van de rechter te waarborgen. Indiener meent dat

datum 18 maart 2025

blad 4

iedere schijn van partijdigheid en belangenverstrengeling bij de rechter dient te worden voorkomen. Dit geldt volgens de indiener niet alleen voor een combinatie van het rechterschap en het lidmaatschap van de Tweede en Eerste Kamer, maar ook voor dat van provinciale staten, gemeenteraden en waterschappen. Ook de functiecombinatie van het rechterschap met het lidmaatschap van de provinciale staten, de gemeenteraad en de waterschappen kan vragen oproepen die verband houden met de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de rechter. Zo zijn provinciale staten, gemeenteraden en waterschappen regelmatig betrokken bij gerechtelijke procedures. Daarom regelt dit amendement ook een verbod op het gelijktijdig uitoefenen van het ambt van de rechter en het lidmaatschap van de provinciale staten, de gemeenteraad en de waterschappen.

Verworpen. Voor: VVD, JA21, FVD en PVV.

Moties

13 (Van Nispen) over een aparte begroting voor de rechtspraak
Aangehouden.

14 (Van Vroonhoven) over de wet zo uitleggen dat een rechter die voor de volledige duur van het politieke lidmaatschap buitengewoon verlof neemt, voldoet aan de vereisten van de wet
Ingetrokken.

15 (Van Vroonhoven en Omtzigt) over alle aanbevelingen in paragraaf 85 van het advies van de Venetië-Commissie omzetten in beleid en wetgeving
Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, BBB, JA21 en FVD.

16 (Van Vroonhoven) over de samenstelling van de Raad voor de rechtspraak verbreden
Aangehouden.

17 (Van Vroonhoven) over niet langer mensen uit de ABD-pool of topambtenaren van Justitie en Veiligheid laten benoemen in de Raad voor de rechtspraak
Aangehouden.